

Afdeling **Bestuursadvisering**
 Onderwerp **Voortgang Huisvestingsplannen VMBO Noordoost
 in het kader van "Kennis om te delen"**

Bezoekadres
 Waagstraat 1

Postadres
 Postbus 20001
 9700 PB Groningen

De leden van de raad van de gemeente
 Groningente
 GRONINGEN

GRIFFIE	
reg.nr.	GR08.1770g55
ingek.	- 3 DEC 2008
class.	- 2.07.51
te beh. door:	GR
kopie gez. aan:	deijma12/12

Wij zijn met het
 openbaar vervoer
 bereikbaar, buslijnen 1,
 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Informatie over
 vertrektijden krijgt u via
 0900-92 92

In uw antwoord graag
 datum en kenmerk
 vermelden.

OS. 08 1763383

Telefoon Bijlage(n)

Ons kenmerk

Datum **3 DEC 2008** Uw brief van

Uw kenmerk

E-mailadres
 bestuursdienst@bsd.gro
 ningen.nl

Website

Geachte mevrouw/heer,

Op 28 november 2007 heeft u ingestemd met de actualisering van de financiële contouren voor de realisering van de nieuwe huisvesting van het vmbo in het kader van het convenant "Kennis om te delen". Bij de behandeling heeft u aangegeven periodiek geïnformeerd te willen worden over de ontwikkelingen en niet alleen, wanneer er een krediet benodigd is. Daarom hebben wij u bij brief van 22 mei, OS. 081622877, geïnformeerd over de voortgang in brede zin en bij brief 3 september OS. 08.1661606, ingelicht over de ontwikkelingen met betrekking tot de locatie van de VMBO West.

Thans delen wij u mede dat door de complexiteit van het ontwerptraject in noordoost de oorspronkelijk beoogde kredietaanvraag in november/december 2008 is opgeschoven naar het begin van 2009. De complexiteit in de ontwerpoppaaf ontstaat enerzijds door het vernieuwende karakter, het eisenpakket en het grote aantal betrokken partijen bij het schoolgebouw en anderzijds omdat er sprake is van drie separate, maar samenhangende ontwerptrajecten, te weten:

- het ontwerp van het schoolgebouw (2 x vmbo + 1 keer primair onderwijs);
- het ontwerp van het sportgebouw (FC Lewenborg + gymzalen);
- het ontwerp van de gehele schoolomgeving.

Het traject voor de opstelling van een nieuw bestemmingsplan voor de locatie in west is inmiddels in gang gezet. Enkele voor het schoolgebouw ontwerpbepalende aspecten worden naar verwachting begin 2009 duidelijk, zodat dan parallel aan de opstelling van het bestemmingsplan met het ontwerp kan worden begonnen. Begin 2009 zullen wij dan ook een kredietaanvraag aan u voorleggen voor de voorbereidende werkzaamheden voor de nieuwe vmbo west.

Voorts zijn er met betrekking tot de VMBO Noordoost de volgende stappen gezet. De raadscommissie Onderwijs en Welzijn heeft op 5 september 2008 een werkbezoek gebracht aan Kampen en Enschede. Vervolgens heeft er een gedachtenwisseling plaatsgevonden op 29 oktober 2008 tussen de leden van de raadscommissie en vertegenwoordigers van de schoolbesturen (CSG en WMOO) en schooldirecties (Hamrik, Wessel Gansfortcollege, Rölingcollege en Werkmancollege). Tot slot krijgt de raadscommissie voorafgaand aan haar vergadering van 10 december een presentatie van de architect over het ontwerp.

De naar onze mening openhartige en verhelderende gedachtenwisseling van 29 oktober heeft ook een aantal vraag- en discussiepunten opgeleverd. Over deze vraag- en discussiepunten willen wij u hierbij nader van informatie voorzien.

Het gaat om de volgende thema's:

- Omvang van het schoolgebouw
- Synergie, samenwerking en flexibiliteit
- Omvang van de sportvoorzieningen
- Facilitering interne onderwijsorganisaties
- Financiën leermiddelen
- Inspraaktraject medezeggenschapraden

En tot slot

- Tijdsplan en planning
- Financiën bouw

In het navolgende gaan we per thema nader in op de situatie in noordoost.

A. Omvang van het schoolgebouw

In de bespreking kwam de vraagstelling aan de orde of het nieuwe schoolgebouw niet te klein is.

Algemeen

In de periode 2006/2007 hebben wij met de schoolbesturen intensief overleg gevoerd over het aantal leerlingen, waarvoor gebouwd zou moeten worden. De leerlingaantallen en de verdeling naar de verschillende sectoren van 2004 – 2005 – 2006 zijn daarbij als leidraad genomen. Gezamenlijk is vervolgens besloten dat de nieuwe VMBO in Noordoost gebouwd zou moeten worden voor 700 leerlingen.

Daarbij wordt overeenkomstig de Convenantsafspraken invulling gegeven aan o.a. het ongedeelde VMBO, waarbij de CSG de groepen 1 t/m 4 en de WMOO de groepen 3 en 4 gaan huisvesten op de nieuwe locatie. Volledigheidshalve wordt daarbij opgemerkt dat de beide scholen hun eigen identiteit behouden, maar uitgaande van een gezamenlijk opgesteld masterplan over de onderwijsvisie de concrete ruimtebehoefte hebben bepaald. Op grond van dit leerlingenaantal en de geprognostiseerde verdeling naar type onderwijs is – rekening houdend met het beschikbare budget van 8,7 miljoen euro en de te bereiken synergie – met de schoolbesturen afgesproken dat een schoolgebouw van 6.800 m² brutovloeroppervlak gerealiseerd gaat worden¹.

Voorts wordt een nieuwe accommodatie voor het openbaar praktijkonderwijs – Star Numan – gerealiseerd van afgerond 2.200 m². Daarbij merken wij op dat, na een intensieve inhaalslag vanuit de geledingen van de Star Numan, er sinds de zomer één integraal ontwerptraject is voor één gebouw dat straks huisvesting gaat bieden aan drie scholen. Een en ander betekent dat een schoolgebouw ontworpen wordt van in totaal circa 9.000 m². Het Stedenbouwkundig Plan – vastgesteld op 30 januari 2008 – biedt voor het realiseren van het voortgezet onderwijs ruimte voor een bouwvolume tot 11.000 m² (8.800 m² voor VMBO en 2.200 m² voor het praktijkonderwijs)². Dit impliceert dat er na realisatie van de nieuwbouw van circa 9.000 m² er indien nodig uitbreidingsmogelijkheden zijn voor ongeveer 2.000 m².

¹ Uit: "Nieuwe VMBO Huisvesting Voortgang en Actualisatie 2007".

² Om het beeld te completeren: naast de 11.000 m² voor het VO is er een bouwperceel aangemerkt voor het MBO (nieuwe vestiging voor het Noorderportcollege) voor circa 4.000 m² m bvo.

Normering

Er wordt gebouwd op basis van de huidige onderwijshuisvestingsnormen. De 6.800 m² voor de nieuwe vmbo-school is gebaseerd op deze normen, rekening houdend met de overeengekomen synergie. Die synergie is vooral bereikt door gezamenlijk volgtijdelijk van ruimten gebruik te maken. Dat het gebouw niet te klein is, wordt bevestigd door ICS (externe deskundige), die het aantal werkplekken gecheckt heeft. Uit deze toets blijkt dat er uitgaande van de 700 leerlingen voldoende werkplekken zijn. Wat wel kan spelen, is het volgende.

Meerdere van de scholen (bijv. Hamrik, Mondriaan), die naar de nieuwe locatie gaan komen uit oude, zeer ruime gebouwen. Al die – op normbasis – overtollige ruimte wordt op dit moment natuurlijk wel gebruikt. Het kan dus goed zijn dat een aantal docenten en misschien zelfs op sommige punten de schoolleiding het idee heeft dat ze naar een te kleine nieuwbouw moeten. Dat is echter niet het geval. Het omgekeerde is waar: een deel van de huidige onderwijsgebouwen is te groot.

In één van de eerste rapportages³ is reeds aangegeven dat een niet onbelangrijk bijkomend voordeel van de nieuwbouw voor het vmbo betrof het fors terugbrengen van de zogenaamde normatieve leegstand.

De huidige huisvesting is voor de schoolbesturen relatief duur, omdat de budgetten, die de schoolbesturen ontvangen voor de exploitatielasten voor de huisvesting niet bepaald worden door de feitelijke omvang van de schoolgebouwen, die ze in gebruik hebben, maar door het brutovloeroppervlak, waarop de schoolbesturen, gelet op het aantal en soort leerlingen, recht hebben.

B. Synergie, samenwerking en flexibiliteit

De tussen de schoolbesturen overeengekomen en in november 2007 aan u voorgelegde synergieopdracht met als consequentie een gebouw van 6.800 m² is gerealiseerd. Aan de opdracht is dus voldaan.

Zoals hiervoor is aangegeven, is de synergie vooral bereikt door het volgtijdelijk gezamenlijk gebruik van ruimten. Het is daarbij geen sinecure geweest bij de huidige stand van zaken de meest optimale keuzes te maken. Immers, het onderwijs is volop in beweging en werkend vanuit gebouwen met nog een afdelingsgewijze indeling moeten invullingen bedacht en uitgewerkt worden met een intersectorale insteek. Daarbij brengt het willen handhaven van de eigen identiteit begrenzings met zich mee ten aanzien van het gezamenlijk gebruik van ruimten.

Een zeer belangrijk voordeel en tegelijkertijd een voorwaarde voor succes is, dat beide schoolbesturen in hoofdlijnen dezelfde onderwijskundige benadering hebben.

De keuzes met betrekking tot het gezamenlijk gebruik, die voor dit moment gemaakt zijn, zijn de keuzes waar beide schoolbesturen ten volle achter staan.

Daarbij moet nadrukkelijk voor ogen gehouden worden dat de samenwerking tussen de 5 scholen, c.q. de twee schoolbesturen nu nog plaats vindt vanuit de huidige "versnipperde" posities. Als straks één gebouw betrokken gaat worden, zal de samenwerking verder gestalte kunnen krijgen. Bepaald niet ondenkbaar is dat verdergaande vormen van samenwerking geleidelijk aan gaan ontstaan.

De beide schoolbesturen zullen verdere mogelijkheden voor samenwerking onderzoeken. Daarbij kan het huidige gezamenlijke gedeelte (o.a. kantine, ICT-leerplein, mediatheek, diverse kantoren en wissel lokalen) zonder ingrijpende verbouwingen uitgebreid worden

³ ICS: Strategisch Huisvestingsplan VMBO Groningen, september 2005.

bijvoorbeeld door het nu gezamenlijk gebruikte gedeelte (centraal gelegen in het gebouw) naar weerszijde uit te breiden.

In het ontwerp is maximaal rekening gehouden met deze mogelijke verdergaande ontwikkeling en is het gebouw flexibel.

C. Omvang van de Sportvoorzieningen

In hoofdzaak gaat het hierbij om het aantal gymzalen. Er komen er drie. Dit aantal is gebaseerd op de normering voor het bewegingsonderwijs, zoals dat is vastgelegd in de gemeentelijke Verordening Onderwijshuisvesting. Deze verordening is weer gestoeld op de landelijke VNG modelverordening. Wij – in onze rol van lokale overheid – kunnen niet zonder verstrekende consequenties afwijken van deze regelgeving.

Het is ons bekend dat er door de schoolbesturen keuzes gemaakt worden voor een uitgebreider bewegingsonderwijs. Sterker nog, wij zijn daar voorstander van. Echter, het is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen om

- èn binnen de onderwijskaders een zo optimaal mogelijk lessenpakket samen te stellen,
- èn binnen de financiële kaders daarin te voorzien.

Dus de schoolbesturen, die er voor kiezen om aanvullend bewegingsonderwijs te geven, moeten daar ook de middelen voor vrijmaken binnen de aan hen – op basis van de onderwijswetgeving – verstrekte middelen.

Ook hier speelt ons parten, dat er in de huidige situatie in een enkel geval een – in vergelijking met de normering – overmaat aan faciliteiten⁴ is. Tellen we daarbij op dat er nieuwe onderwijsrichtingen zijn ontstaan (o.a. SDV = Sport, Dienstverlening & Veiligheid) met nog weer een extra accent op bewegingsonderwijs, dan kan dit als een knelpunt worden ervaren.

Het mooie van de nieuwe (V)MBO-boulevard is nu dat er niet alleen een scholencampus komt, maar er ook een sportpark is. De FC Lewenborg heeft recentelijk twee nieuwe kunstgrasvelden in gebruik genomen. En deze zijn in goed overleg door de scholen te benutten. Daarbij wordt wel onderkend dat voor een aantal atletieksporten (speerwerpen, kogelstoten, ed.) het gebruik van de kunstgrasvelden uitgesloten is. Daarom – en of dat lukt, is nog onzeker – wordt getracht binnen het ontwerp van de schoolomgeving een apart klein grasveld te realiseren, waarop deze activiteiten kunnen worden beoefend.

Al met al zullen de sportfaciliteiten, die in de directe omgeving van de nieuwe scholen aanwezig zijn, dan wel worden gerealiseerd door de lokale overheid aanzienlijk ruimer zijn dan op basis van de regelgeving van die lokale overheid mag worden verlangd. De oplossing voor de resterende behoefte aan – met name overdekte – sportfaciliteiten is dan ook een schoolbestuurlijke verantwoordelijkheid bijvoorbeeld door het huren van extra ruimte. Elke mogelijkheid die wij voorts hebben om aan de oplossing bij te dragen zoals verhuur van zwembaden, sporthallen, etc., zullen wij natuurlijk inbrengen.

D. Facilitering interne onderwijsorganisaties

Een punt van zorg is het beslag dat de ontwikkeling van het nieuwe schoolgebouw legt op de onderwijsorganisaties. Het is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen om dat goed te managen. De realisering van de nieuwe VMBO noordoost is echter een bijzondere situatie, waarbij op enkele onderdelen de schoolbestuurlijke verantwoordelijkheid wordt overschreden. Zo was de noodzakelijke inbreng vanuit de schoolbesturen bij het opstellen

⁴ Het Mondriaan heeft samen met de Star Numan op dit moment de beschikking over 3 gymzalen en daarnaast nog een naast de school gelegen klein sportveld.

van het Stedenbouwkundig Plan veel omvangrijker dan normaal. De schoolbesturen hebben wij daarin dan ook gefaciliteerd. Ook het nu lopende traject is voor de schoolbesturen omvangrijk en complex. Gezamenlijk zijn de schoolbesturen aan het bezien hoe deze totaalklus op een toekomstgerichte wijze het best kan worden opgepakt. De beide bevoegde gezagen hebben in verband met het bevorderen van de verdere synergie afgesproken extra personele ondersteuning in te zetten.

E. Financiën leermiddelen

Bij (vervangende) nieuwbouw van scholen wordt uiteraard vanuit de scholen zelf geïnvesteerd in nieuwe inventaris. Het betreft hier o.a. stoelen, tafels, netwerkkabels, kasten, opbergsystemen. Dergelijke investeringen dienen volgens de geldende regels te zijn opgenomen in een investeringsbegroting en hierover wordt afgeschreven. De schoolbesturen gaan ervan uit dat dergelijke investeringen in verhouding zijn tot een gezond financieel meerjarenperspectief. Dit moet blijken uit de meerjarenbegroting van de verschillende scholen, c.q. de schoolbesturen.

De schoolbesturen zullen gezamenlijk middelen inzetten voor de gezamenlijk te gebruiken ruimten (de mediatheek en de kantine).

F. Inspraaktraject medezeggenschapsraden

De realisering van het nieuwe onderwijsgebouw voor het gezamenlijke vmbo en het openbare praktijkonderwijs vergt een interne schoolbestuurlijke procedure met betrekking tot de medezeggenschapsraden.

De raden hebben destijds uiteraard hun rol vervuld met betrekking tot de totstandkoming van het convenant "Kennis om te delen". Voorts zijn in de trajecten tot nog toe deze raden over de voortgang van de nieuwbouw op de hoogte gehouden. Echter, een formele afwikkeling met betrekking tot de nieuwbouw in de zin van een uitgebracht advies naar aanleiding van een door het bestuur voorgelegd "voorgenomen besluit" heeft nog niet plaats gevonden.

Tot op dit moment was dit ook nog niet nodig, c.q. mogelijk. Immers, de schoolbesturen bouwen geen nieuwe school, maar de lokale overheid realiseert de nieuwbouw en stelt deze straks ter beschikking aan de schoolbesturen.

Binnenkort, als inclusief de nog noodzakelijke detaillering het definitief ontwerp voor het nieuwe schoolgebouw (2 vmbo's + 1 pro) klaar is, zal het definitief ontwerp aan de schoolbesturen formeel worden voorgelegd om advies en besluitvorming. In dat traject is het de taak van de schoolbesturen om de medezeggenschapsraden conform hun bevoegdheid bij het besluitvormingstraject te betrekken (adviesrecht artikel 22.n).

G. Tijdspad en planning

Hiervoor hebben wij reeds aangegeven dat het raadsvoorstel om kredieten voor de bouw van het nieuwe schoolgebouw en het sportgebouw beschikbaar te stellen, is opgeschoven naar begin 2009. Dit heeft te maken met de complexiteit van de ontwerpopdracht.

Daarnaast speelt de wijziging van de WRO een complicerende en vertragende rol.

In verband met de aankomende wijziging hebben we in het voorjaar een verzoek ingediend voor vrijstelling van het vigerende bestemmingsplan onder verwijzing naar het in januari 2008 vastgestelde Stedenbouwkundig Plan.

Voorts is het ons gelukt – mede dankzij de inzet vanuit de scholen en de slagkracht van de architect – om tijds een bouwvergunning aan te vragen op basis van het Stedenbouwkundig Plan. Dit betrof evenwel een zogenaamde "reguliere bouwvergunning

1^e fase", waarbij het alleen gaat om de bestemmingsplantechnische dan wel stedenbouwkundige beoordeling en de oordeelsvorming door Welstand. Bij de afwikkeling van de 1^e fase is uitvoerig overleg gevoerd met Welstand, met name ook in verband met het grote belang van een goede inbedding in de omgeving. De aanvraag om "reguliere bouwvergunning 2e fase" kan wel tijdens de behandeling van de 1e fase ingediend worden. Echter, er kan pas 6 weken na het verlenen van de reguliere bouwvergunning 1e fase op de aanvraag 2e fase worden besloten.

De splitsing in twee fasen heeft een langere doorlooptijd dan wanneer in één keer de bouwvergunning wordt aangevraagd. Dit was echter niet mogelijk. Dit gegeven, gekoppeld aan de verschillende andere af te wikkelen procedures, brengt met zich mee dat het gehele vergunningsverleningstraject meer tijd vergt dan oorspronkelijk voorzien.

Omdat zorgvuldigheid nooit ondergeschikt mag worden aan snelheid, moeten wij constateren dat de u begin 2008 voorgelegde tijdsplanning⁵, waarin we nog uitgingen van oplevering van de nieuwe VMBO NO eind 2010, niet gehaald kan worden. Het handhaven van deze opleveringstermijn is niet realistisch meer.

Ervan uitgaande dat de vergunningentrajecten conform planning verlopen – procedurele vertragingen (bezwaarschriftenprocedures, Raad van State, etc.) zijn nimmer uit te sluiten – zal de nieuwbouw medio 2011 worden opgeleverd. Overigens heeft deze vertraging ook een voordeel: de omzetting naar de nieuwe locatie valt nu samen met een nieuw schooljaar en dat heeft veel voordelen ten opzichte van halverwege het jaar.

H. Financiën bouw

In het intensieve overlegtraject tussen architect, de verschillende schooldelegaties en de gemeente is uitwerking gegeven aan de uitgangspunten:

- een nieuwe vmbo voor 700 leerlingen
- een brutovloeroppervlak van 6.800 m²
- een bouwbudget van 8,7 miljoen euro

Daarbij is gebleken dat het budget van 8,7 miljoen door een aantal omstandigheden (o.a. specifieke locatie-eisen, prijsontwikkelingen, gemeentelijk duurzaamheidsdoelstellingen) niet realistisch is. Wij hebben eerder – bij brief van 22 mei 2008 – onze zorg daarover aan u gemeld. Bij de kredietaanvraag, die wij u begin 2009 zullen voorleggen, zullen wij aangeven hoe wij hierin denken te voorzien.

Wij melden u nu vast dat bij de oplossing van dit behoorlijk forse probleem de gemeente als lokale overheid en de beide schoolbesturen beiden hun verantwoordelijkheid zullen nemen.

Tot slot merken wij nog op dat het thema "beheer, toezicht en onderhoud" de komende periode in de overleggen met de betrokken partijen de nodige aandacht zal krijgen.

Doel daarbij is te komen tot heldere, werkbare afspraken. Daarbij gaat het om afspraken met betrekking tot:

- het schoolgebouw tussen de CSG en de WMOO
- het sportgebouw tussen de CSG, de WMOO, de FC Lewenburg en de Werkmaatschappij Sport & Recreatie.
- het buitenterrein tussen de CSG, de WMOO, het Alfcollege, het Noorderpoortcollege en de gemeente.

⁵ Bij raadsvoorstel 'Stedenbouwkundig Plan Scholencampus en voetbalvelden Lewenburg'.

Bladzijde
Onderwerp

7 van 7
Voortgang Huisvestingsplannen VMBO Noordoost in het
kader van "Kennis om te delen"

Wij hopen u met bovenstaande voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

100